

SOCIETAT

La gestió de la immigració

Els advocats denuncien la falta de drets dels 'sense papers' interns

Reclamen que als centres d'estrangers hi hagi almenys les mateixes garanties que a les presons || Els immigrants retinguts no tenen assegurada l'assistència sanitària ni de treballadors socials

MARÍA JESÚS IBÁÑEZ // TONI SUST
BARCELONA

Els drets de les persones que es troben ingressades en un centre d'internament d'estrangers (CIE) haurien d'equiparar-se, «com a mínim, als de les persones sotmeses a règim penitenciari». Ho diu el Col·legi d'Advocats de Barcelona, i ho diu perquè, al seu entendre, fins i tot a les presons hi ha en aquests moments més garanties que en alguns centres on són internats els *sense papers* a l'espera que es resolguin els seus expedients d'expulsió d'Espanya. La recomanació la recull un informe sobre drets i llibertats als CIE que el col·legi professional va enviar el 2 de novembre passat al Ministeri de l'Interior i per al qual encara no hi ha hagut resposta governamental.

«Diem com a mínim perquè, al no existir encara un reglament per als centres d'internament, les persones que són allà no tenen ni tan sols els drets que sí que tenen els presos», precisa Sergi Santacana, advocat especialitzat en estrangeria i coautor del document presentat a l'Interior. Així que, mentre no s'aprovi aquest reglament, «almenys que s'hi apliqui el penitenciari, en els aspectes en què sigui possible», afegeix el lletrat. Això exclou, naturalment, les mesures relatives a la privació de llibertat.

Malgrat que l'actual llei d'estrangeria diu «expressament» que qui està internat en un CIE no pot ser tractat com un reclus, «en la pràctica, el que està passant és que, a diferència dels presos, els estrangers d'un CIE només poden accedir a un dret si el director els dona un

l'informe

«S'han de garantir, com a mínim, els mateixos estàndards previstos en el règim penitenciari»

«Tenen dret a rebre comunicacions íntimes, familiars i de convivència»

«Es proposa la creació d'un registre intern del CIE per a queixes, sol·licituds i recursos»

permís específic», explica Santacana, que va sovint a l'establiment de la Zona Franca per assistir forans.

ASSISTÈNCIA SANITÀRIA // En l'actualitat, doncs, un intern d'un centre d'estrangers no té assegurat, per exemple, el dret a «una assistència sanitària amb caràcter integral», a ser atès per un treballador social o «a seguir cursos formatius, ni que siguin no presencials», indica Santacana. Tampoc pot tenir accés a un registre per presentar queixes, sol·licituds o recursos. «Són drets mínims, recollits per la llei d'estrangeria, però que ara mateix no estan garantits», insisteix.

I posats a assenyalar drets que no estan assegurats, possiblement el més flagrant, afirma Santacana, membre també de la comissió d'estrangeria del col·legi d'advocats,

ICV pregunta a Interior per les condicions del CIE de Barcelona

► La diputada d'ICV al Congrés Laia Ortiz ha presentat una pregunta al Govern sobre les condicions del Centre d'Internament d'Estrangers de Barcelona. Ortiz pregunta al Ministeri de l'Interior si és cert que dimarts va traslladar en un avió privat testimonis de la mort del jove de 21 anys Idrissa Diallo, de Guinea Conakry, mort divendres passat al centre. Ortiz pregunta, entre altres coses, per les denúncies de maltractaments i els casos de morts registrats al CIE des del 2006.

CARLOS MONTAÑÉS

L'exterior del centre
d'internament d'estrangers
de la Zona Franca, ahir.

El Defensor critica que els centres estiguin concebuts com a presons

EFE / MARTA PÉREZ

► Sosté que s'anteposa el control policial als drets dels interns

► Reclama assistència social i vigilància judicial, i aprecia sobreocupació

T.S.
BARCELONA

«El problema principal és la mateixa concepció dels CIE en la llei, que els defineix de manera negativa. S'estableix un paradigma que és el penitenciari per, a continuació, dir que hi ha d'haver una privació de llibertat diferent d'aquesta però sense regular com ha de ser i quins han de ser els seus límits». Així s'acaba el document que recull els criteris generals del Defensor del Poble sobre els centres d'internament d'estrangers. El text, elaborat fa un any, és una guia abreujada de les irregularitats que la institució detecta en aquests centres i en la seva ambigua naturalesa.

La conclusió és rotunda, però no ho són menys els diagnòstics previs, que estan recollits en nou punts. En primer lloc, s'afirma que l'«acusada tendència» a donar prioritat a les mesures de seguretat i el control policial per sobre de les condicions de vida dels interns i el manteniment dels seus drets. El segon punt es refereix a la responsabilitat de la vigilància dels centres. El Defensor subratlla que el més convenient no és, com ara succeeix, que siguin policies els que custodien els interns. I advoca perquè els agents vigilin l'exterior dels centres, mentre al seu interior sigui personal especialitzat en intervenció social qui treballi. La tercera constatació no abandona aquest tema i critica la falta de control de l'actuació policial dins dels CIE, «a causa, principalment, de la falta d'identificació dels funcionaris (...) així com de les carències i limitacions del sistema de videovigilància». D'aquest últim s'afirma que la gravació i l'emmagatzematge de les imatges són limitats.

El text prossegueix al·ludint a un dels aspectes més denunciats per les entitats: l'«absència generalitzada de serveis d'assistència social dins dels centres malgrat estar prevista en la normativa». Cosa que «ajuda a crear un difícil clima de convivència».

és la impossibilitat de l'intern d'acollir-se al dret d'asil o a «presentar qualsevol sol·licitud de residència». Amb la llei a la mà, «l'únic dret que tenen restringit –recorda l'informe– és el relatiu a la llibertat ambulatoria», és a dir, la de poder desplaçar-se o moure's lliurement per territori espanyol.

Una de les propostes dels advocats barcelonins és la creació d'una oficina del defensor de les persones internades en aquests centres. Al seu càrrec, recomanen, hi hauria d'haver un «professional especialista en estrangeria que desenvolupés el seu encàrrec delegat a les mateixes dependències del CIE», s'assegura en aquest document. Aquesta oficina, a la qual els interns podrien dirigir les seves reclamacions, seria l'encarregada de vetllar perquè «no es produeixin actes discriminatoris contra els interns».

L'informe del col·legi d'advocats –aprovat per la junta de govern col·legial– qüestiona en certa manera la utilitat d'aquesta mena d'equipaments, ja que considera «clarament injustificada i desproporcionada» la xifra de persones que, després d'haver passat per allà, finalment no acaben sent expulsades del país. ≡

► Manifestació per exigir el tancament del CIE de la Zona Franca, diumenge passat.

El cònsol de Guinea visita el CIE i creu que la mort de divendres va ser accidental

► Manuel Tomey, cònsol honorari de Guinea, es va presentar dimarts a la tarda al Centre d'Internament d'Estrangers de la Zona Franca juntament amb tres representants d'entitats que agrupen ciutadans d'aquest país. Van demanar ser rebuts pel director per recollir informació sobre la mort, divendres passat, d'Idrissa Diallo, guineà de 21 anys. Tomey explica que el director, José María Casado, els va atendre amablement durant dues hores. Tomey i els seus acompanyants no van arribar a visitar tot el centre, van estar reunits en un despatx i van sol·licitar conèixer de primera mà la versió dels testimonis de la mort, que segons l'autòpsia va ser per causes naturals. Per un infart. En els últims dies han proliferat les denúncies dient

que el jove no va ser atès a temps, i que això podria haver influït en el fatal desenllaç.

► Segons el cònsol, ell i els seus acompanyants van poder parlar amb cinc interns que estaven amb Diallo quan va morir, tres d'ells també guineans, als quals se'ls va preguntar en la seva pròpia llengua pels fets. Un d'ells havia arribat a Barcelona amb Diallo el 5 de desembre. Tomey afirma que els testimonis van corroborar que el tracte va ser l'adequat: «Van anar a conèixer la veritat. No tinc perquè dubtar-ne». El cònsol no creu que s'intentés allunyar els testimonis dels fets traslladant-los en avió a corre-cuita. «Almenys fins a les vuit del vespre, l'hora en què vam marxar, no els havien trasllat».

La cinquena irregularitat observada pel Defensor és la sobreocupació dels centres, que és freqüent en alguns d'ells. No menys greu és la sisena, la que suposa que als CIE es barregi estrangers sortits de la presó amb detinguts per mera estada irregular.

RECOMANACIÓ «NO ACCEPTADA» // El Defensor observa que en alguns centres no hi ha mòduls adequats perquè hi convisquin famílies. Per això, la institució va demanar a la Direcció General de la Policia no internar adults amb fills fins que se solucioni la carència. El text afegeix: «La recomanació no ha sigut acceptada». El penúltim punt apunta a la necessitat de crear la figura del jutge de vigilància dels centres d'internament.

Per acabar, el document torna a al·ludir als qui custodien els CIE, els policies, per destacar fins a quin punt resulta «inadequat» que es dediquin a tasques més enllà de custodiar els privats de llibertat. ≡